

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΝΟΜΟΥ ΚΙΛΚΙΣ

Σχολική Μονάδα: **ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΜΠΑΝΗ ΚΙΛΚΙΣ**

Τάξη: **B'**

ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2014-2015

Επιστημονικό Πεδίο: Πολιτισμός και δραστηριότητες τέχνης

Θέμα:

« Ο ΔΡΟΜΟΣ ΩΣ ΣΚΗΝΗ ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ »

Όνοματεπώνυμο & Ειδικότητα Υπεύθυνου Εκπαιδευτικού:

ΦΛΩΡΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ,

Κλάδου ΠΕ05 (Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας)

Αριθμός Μαθητών:

Τμήμα **B1**: 22

Τμήμα **B2**: 18

Τμήμα **B3**: 24

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	3
Διαδικασία οργάνωσης του project.....	4
Α΄ ΜΕΡΟΣ : ΓΚΡΑΦΙΤΙ	6
1. Ορισμός της έννοιας «γκράφιτι».....	6
2. Ετυμολογική προέλευση και χρήση του όρου.....	6
3. Ιστορική αναδρομή.....	7
4. Είδη «γκράφιτι», πηγές έμπνευσης και μηνύματα που προβάλλουν	8
5. Tag και tagging	9
6. Διάσημοι σύγχρονοι γκραφίστες. - Τεχνικές και υλικά που χρησιμοποιούν για την δημιουργία «γκράφιτι»	9
7. Σύντομη ιστορία του ελληνικού γκραφίτι.....	16
8. Μίνι λεξικό του γκραφίτι	17
9. Ερώτημα- Δίλλημα: Τελικά τα γκραφίτι θεωρούνται ως κουλτούρα ή υποκουλτούρα, είναι νόμιμα ή παράνομα, αποτελούν αντικείμενο θαυμασμού ή θεωρούνται αστικός βανδαλισμός;	19
Β΄ ΜΕΡΟΣ: ΤΕΧΝΕΣ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ	20
1. Ορισμός και στόχος των Τεχνών του Δρόμου	20
2.Καθιέρωση της Παγκόσμιας Ημέρας των Τεχνών του Δρόμου και της Ελεύθερης Έκφρασης στο Δημόσιο Χώρο	21
3.Ελληνικά Φεστιβάλ Θεάτρου του Δρόμου	23
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	26
Παράρτημα 1.....	28
Παράρτημα 2.....	32
Παράρτημα 3.....	37

Εισαγωγή

Η τέχνη είναι ανθρώπινη δραστηριότητα ή δημιουργία που είναι σημαντική εξ αιτίας της έλξης που προκαλεί στις ανθρώπινες αισθήσεις, διεγείροντας τον νου ή το συναίσθημα. Είναι η δημιουργική έκφραση που μέσα στο έργο αποτυπώνει την ψυχική κατάσταση, τα συναισθήματα, τις ιδέες, την αίσθηση ή τον οραματισμό του καλλιτέχνη. Κάθε μορφή τέχνης προσφέρει ένα μοναδικό διάλογο επικοινωνίας ανάμεσα στον δημιουργό και στον αποδέκτη. Ευαισθητοποιεί, γοητεύει, παρασύρει, ταξιδεύει, ξεκουράζει, επικοινωνεί ξεχωριστά και τόσο διαφορετικά συνάμα συναισθήματα σε τόσους πολλούς και διαφορετικούς ανθρώπους ταυτόχρονα.

Πέρα όμως από τις παραδοσιακές μορφές τέχνης που μπορεί κάποιος να δει, να παρακολουθήσει, να θαυμάσει σε γνωστούς καλλιτεχνικούς χώρους, όπως σε μια αίθουσα θεάτρου, κινηματογράφου, μουσείου, έκθεσης ή σε μια μουσική σκηνή, υπάρχουν και κάποιες άλλες μορφές τέχνης, που άλλοι τις χαρακτηρίζουν εναλλακτικές και άλλοι πρωτοποριακές. Πρόκειται για τέχνες που συναντά κάποιος κυριολεκτικά στο δρόμο ή σε διάφορους δημόσιους χώρους και βάζουν κι αυτές με την σειρά τους ένα λιθαράκι σ' αυτό που αποκαλούμε στην εποχή μας σύγχρονη κουλτούρα του αστικού πολιτισμού.

Αυτές λοιπόν οι διαφορετικές τέχνες υπήρξαν η πηγή της έμπνευσής μας για την ενασχόλησή μας με την συγκεκριμένη βιωματική δράση και την συγγραφή της παρούσας εργασίας με τίτλο: **«Ο δρόμος ως σκηνή καλλιτεχνικής έκφρασης»**.

Διαδικασία οργάνωσης του project

Για να υλοποιήσουμε την βιωματική δράση που αναλάβαμε, είχαμε στη διάθεσή μας κάθε εβδομάδα μια διδακτική ώρα από το σχολικό πρόγραμμα και συνολικά ένα τρίμηνο ανά τμήμα στη διάρκεια του σχολικού έτους 2014-2015. Τα βήματα που ακολουθήσαμε ήταν τα εξής:

- Στα πλαίσια της πρώτης γνωριμίας με την υπεύθυνη καθηγήτριά μας, ο καθένας από εμάς παρουσίασε με λίγα λόγια τον εαυτό του στους υπόλοιπους. Στη συνέχεια, χωριστήκαμε σε ομάδες και κάθε ομάδα βρήκε ένα αντιπροσωπευτικό όνομα γι' αυτήν (βλ. Παράρτημα 1). Το κριτήριο για τον καθορισμό των μελών κάθε ομάδας ήταν ο τόπος διαμονής μας, δεδομένου ότι κατοικούμε σε διαφορετικά χωριά και η δυνατότητα μετακίνησης με το λεωφορείο ή ακόμη και με το αυτοκίνητο των γονέων μας, δεν είναι πάντοτε εύκολη και εφικτή.

- Στην επόμενη συνάντησή μας, συζητήσαμε για τις υποχρεώσεις όλων μας τόσο σε ατομικό όσο και σε ομαδικό επίπεδο, συντάξαμε και υπογράψαμε το Συμβόλαιο της ομάδας του project.

- Ακολουθώντας, η υπεύθυνη καθηγήτριά μας ενημέρωσε ότι το επιστημονικό πεδίο με το οποίο θα ασχοληθούμε την φετινή χρονιά είναι το: «Πολιτισμός και δραστηριότητες τέχνης». Προτείναμε όλοι μας διάφορα θέματα και κατόπιν συζήτησης καταλήξαμε στο συγκεκριμένο, με τίτλο: **«Ο δρόμος ως σκηνή καλλιτεχνικής έκφρασης»**. Αποφασίσαμε επίσης η βιωματική αυτή δράση να περιλαμβάνει δύο μέρη: το πρώτο να είναι αφιερωμένο στα **«Γκράφιτι»** και το δεύτερο στις **«Τέχνες του Δρόμου»**.

- Στη συνέχεια ασχοληθήκαμε με διάφορες δραστηριότητες, άλλοτε ατομικές και άλλοτε ομαδικές, προσεγγίζοντας το θέμα μας από διάφορες οπτικές και αντλώντας πληροφορίες από ποικίλες πηγές.

- Ετοιμάσαμε ερωτηματολόγιο, ξεχωριστό για τα [«Γκράφιτι»](#) και ξεχωριστό για τις [«Τέχνες του Δρόμου»](#) (βλ. Παράρτημα 2) και αφού ολοκληρώθηκε η ποσοτική έρευνά μας, επεξεργαστήκαμε τα δεδομένα που προέκυψαν και κατόπιν εκτενούς συζήτησης καταλήξαμε στα συμπεράσματά μας.

- Με την ολοκλήρωση τόσο της ποιοτικής όσο και της ποσοτικής έρευνάς μας, θεωρήσαμε σκόπιο να παρουσιάσουμε γραπτά όσα ενδιαφέροντα πράγματα αποκομίσαμε μέσα από τη βιωματική αυτή δράση.

- Τέλος, αποφασίσαμε στα πλαίσια του τεχνήματος που συνοδεύει κάθε project:

1. να γράψουμε τους στίχους ενός τραγουδιού για τα [«Γκράφιτι»](#) πάνω σε γνωστή μουσική (βλ. Παράρτημα 3),
2. να δημιουργήσουμε ηλεκτρονικό φωτογραφικό άλμπουμ με απεικονίσεις διαφόρων ειδών γκράφιτι απ' όλο τον κόσμο που μας εντυπωσίασαν και με σκηνές από τα ελληνικά και διεθνή φεστιβάλ Θεάτρου του Δρόμου.

Α΄ ΜΕΡΟΣ : ΓΚΡΑΦΙΤΙ

1. Ορισμός της έννοιας «γκράφιτι»

Το γκράφιτι είναι ένα τεράστιο σχέδιο ή ζωγραφιά, μοναδική, πολύ εξεζητημένη, φτιαγμένη με ανυψωμένο χέρι και σπρέι πάνω σε τοίχους, σε φράχτες και σε άλλες επιφάνειες που βρίσκονται συνήθως σε δημόσιους χώρους.

2. Ετυμολογική προέλευση και χρήση του όρου

Ιταλικής προέλευσης, η λέξη «γκράφιτι» είναι «αντιδάνειο» από την αρχαία ελληνική λέξη «γράφειν» (Γκράφιτι < graffiti < graffito < graffiato (λατ.) < graffiare (λατ. χαράσσω) < Γράφω). Χρησιμοποιήθηκε τον 19^ο αιώνα από τους αρχαιολόγους για να χαρακτηρίσουν τα συνθήματα και τα σχέδια που είχαν βρεθεί πάνω σε αρχαία μνημεία.

3. Ιστορική αναδρομή

Στην πραγματικότητα, τα γκράφιτι δεν είναι ένα φαινόμενο που συναντάται για πρώτη φορά στην σύγχρονη εποχή, αλλά μια συνήθεια που έχει τις ρίζες της στην προϊστορική ακόμη εποχή, τότε που οι άνθρωποι απεικόνιζαν τις ζωγραφιές τους πάνω σε τοιχώματα σπηλαίων.

Ωστόσο η εμφάνιση των γκράφιτι στην σύγχρονη εποχή συνοδεύτηκε και από νέες τάσεις και εκφράσεις στον χώρο της μουσικής και του χορού (rap, breakdance, hip-hop). Τόσο αυτές όσο και τα γκράφιτι απέπνεαν δυναμισμό, έδωσαν νέα άνθηση στα σχήματα και αποτέλεσαν από εκεί και πέρα κομμάτι της σύγχρονης κουλτούρας του αστικού πολιτισμού. Μια εύλογη ερώτηση θα ήταν: Μα πότε και πού πρωτοέκαναν την εμφάνισή τους τα σύγχρονα γκράφιτι; Ήταν στο τέλος της δεκαετίας του 60 σε πόλεις της Βόρειας Αμερικής, όταν νέοι Πορτορικανοί και Αφρικανοί που ζούσαν σε γκέτο, επαναστάτησαν για τον αποκλεισμό τους από την αμερικανική κοινωνία.

Στη δεκαετία του 70 μάλιστα, ένας από τους πιο διάσημους γκραφίστες ήταν ο TAKI 183, ένας νέος άνδρας 17 ετών, ελληνικής καταγωγής. Αυτός ο θρυλικός γκραφίστας έγραφε παντού το υποκοριστικό του και έναν αριθμό, που δήλωνε τον αριθμό της οδού στην οποία κατοικούσε. Ήταν ο πρώτος που επέβαλλε την τέχνη του όχι μόνο στην συνοικία του, αλλά και σε ολόκληρη την πόλη. Πολύ γρήγορα ακολούθησαν το παράδειγμά του κι άλλοι νέοι της εποχής του, όχι μόνο στον τόπο που έμενε ο TAKI 183, αλλά και σε διάφορες άλλες πόλεις και χώρες του κόσμου.

4. Είδη «γκράφιτι», πηγές έμπνευσης και μηνύματα που προβάλλουν

Υπάρχουν διαφόρων ειδών «γκράφιτι» στην σύγχρονη εποχή.

Μερικά από αυτά είναι τα εξής:

- Σε εξωτερικούς τοίχους, σε φράχτες, σε δρόμους, σε πεζοδρόμια
- Στην εξωτερική επιφάνεια μέσω μαζικής μεταφοράς
- Σε εσωτερικούς τοίχους και επιφάνειες (συνήθως μικρού μεγέθους), όπως για παράδειγμα σε θρανία, σε τουαλέτες, σε σκοπιές
- Με την μορφή ενός σκίτσου ή μιας ζωγραφιάς, συνοδευόμενα πολλές φορές και από κάποιο σχόλιο ή στίχο
- Ως συνθήματα κάθε προέλευσης
- Ως αυτοσχέδια ποιήματα
- Ως μηνύματα αγάπης, αλλά και με περιεχόμενο κάποιες φορές υβριστικό και χυδαίο
- Τρισδιάστατα

Οι πηγές έμπνευσής τους προέρχονται από την πολιτική ζωή, από τον κοινωνικό περίγυρο, από την καθημερινή πραγματικότητα, από προσωπικά τους βιώματα, από κοινωνικά φαινόμενα όπως ο ρατσισμός, η επιθετικότητα, η εκμετάλλευση, η αδιαφορία, το κάπνισμα, τα ναρκωτικά, από δύσκολες καταστάσεις που υφίστανται σε όλο τον κόσμο όπως ο πόλεμος και οι ολέθριες συνέπειές του, η δυστυχία από την ανέχεια, η πείνα, η έλλειψη νερού κ. ά.

Τα μηνύματα που προβάλλουν, ποικίλουν. Άλλοτε είναι πολιτικά, άλλοτε σατιρικά, άλλοτε υβριστικά, άλλοτε φιλοσοφικά ή προσωπικά, το κοινό γνώρισμα όμως σε όλα είναι ότι οι καλλιτέχνες που τα δημιουργούν, γνωστοί ως «γκραφίστες» ή «γκραφιτάδες», παραμένουν ανώνυμοι, αφήνοντας ως υπογραφή ένα ψευδώνυμο.

5. Tag και tagging

Η υπογραφή τους αυτή, που άλλες φορές είναι μικρή και βρίσκεται ή μέσα στην ζωγραφιά ή κάτω σε μια άκρη και άλλες φορές γίνεται με σπρέι μόνο αυτή από τον καλλιτέχνη ενός γκράφιτι πάνω σ' ένα τοίχο, έχει καθιερωθεί να αποκαλείται από τα άτομα του χώρου «tag» (στα ελληνικά "ταγκιά"). Από εκεί προέρχεται και το «tagging», ένας καινούριος επίσης όρος για την δημιουργία πολλών υπογραφών, η μια πάνω στην άλλη. Ο ίδιος όρος χρησιμοποιείται και για την δημιουργία πολλών γκράφιτι, το ένα πάνω σε άλλα.

6. Διάσημοι σύγχρονοι γκραφίστες. - Τεχνικές και υλικά που χρησιμοποιούν για την δημιουργία «γκράφιτι»

Ο πιο γνωστός γκραφίστας της σύγχρονης εποχής είναι ο Βρετανός Banksy και η τεχνική του είναι κυρίως το **στένσιλ**. Πρόκειται για μια τεχνική με αυξημένη δημοτικότητα, ειδικά στην Ευρώπη, σύμφωνα με την οποία το σχέδιο προετοιμάζεται από πριν στο χώρο του γκραφιτά κόβοντας λεπτή λαμαρίνα ή ξύλο, που χρησιμοποιείται σε επαφή με τον τοίχο ψεκάζοντας από πάνω τη μπογιά, αφήνοντας αποτύπωμα μόνο όπου υπάρχει κενό στη λαμαρίνα. Το στένσιλ χρησιμοποιείται συχνά σε πορείες διαμαρτυρίας για "γρήγορα" γκράφιτι.

Ο Banksy έχει γίνει γνωστός για το ξεχωριστό του στυλ και αρκετά από τα έργα του βρίσκονται σε χώρες του εξωτερικού και προβάλλουν πάντα την επικαιρότητα μ' έναν ιδιαίτερο τρόπο. Σχεδόν όλα τα γκράφιτι του αφαιρούνται για να οδηγηθούν σε μουσεία και εκθέσεις.

➤ Άλλοι γνωστοί γκραφίστες της σύγχρονης εποχής στη δημιουργία τρισδιάστατων γκράφιτι είναι οι: Kurt Wenner, Eduardo Relero , Tracy Lee Stum, Edgar Muller & Manfred Stader, David Smith, Julian Beever, Eric Grohe και Daim. Αυτοί οι καλλιτέχνες δίνουν πραγματικά ένα διαφορετικό νόημα στο γκράφιτι, που αποκλίνει από τις συμβατικές ερμηνείες, συνδυάζοντας την γνώση που απορρέει από τεχνικές ζωγραφικής της Αναγέννησης μαζί με τις καταπληκτικές μοντέρνες τεχνικές που χρησιμοποιούνται στις μορφές τέχνης πάνω στο δρόμο.

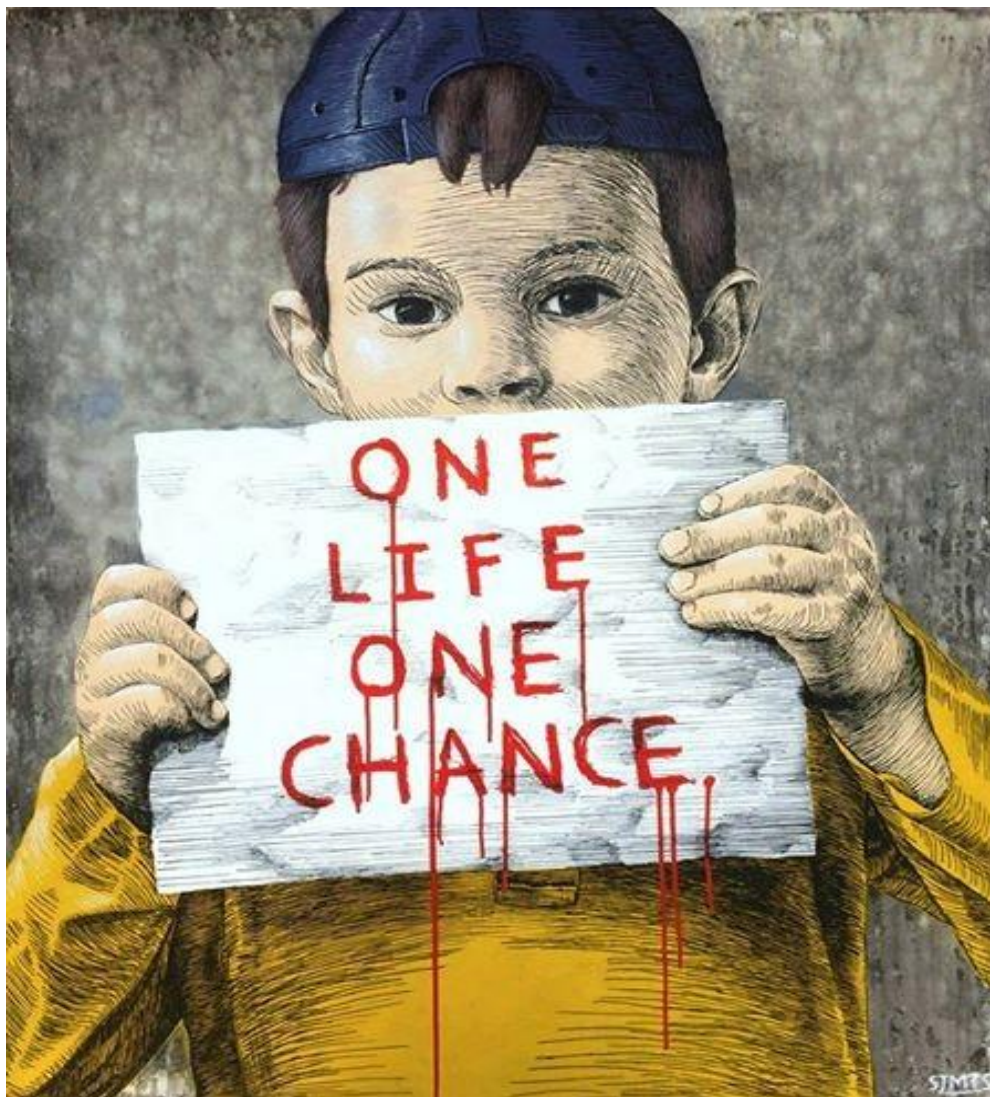

Τα υλικά που χρησιμοποιούν είναι άλλοτε μπογιά κι άλλοτε κιμωλία και οι δημιουργίες τους κοσμούν όχι μόνο τοίχους αλλά και δρόμους και πεζοδρόμια.

Είναι τόσο εντυπωσιακά και ξεχωριστά τα τρισδιάστατα γκράφιτι που δημιουργούν, που είναι αδύνατον να περάσεις από εκεί χωρίς να σταματήσεις και να απορροφηθείς στον κόσμο που έχουν δημιουργήσει πάνω στην άσφαλτο ή σε οποιαδήποτε άλλη στερεή επιφάνεια.

➤ Από την Ελλάδα ξεχωρίζει ο STMTS (το οποίο προκύπτει από τα σύμφωνα του ονόματος «Σταμάτης»). Παρά το νεαρό της ηλικίας του, έχει προλάβει ήδη να αφήσει το καλλιτεχνικό του αποτύπωμα στους δρόμους της Αθήνας, αλλά και να κάνει εξαγωγή του ονόματός του σε διεθνείς κολοσσούς όπως οι New York Times και ο Guardian. Φοιτητής στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, έχει στρέψει το ενδιαφέρον του στους τομείς της ζωγραφικής και της χαρακτικής. Σχεδιάζει μέσα από γραμμές, πράγμα για το οποίο έχει επηρεαστεί από τις παλιές γκραβούρες και την αισθητική της χαρακτικής που σπουδάζει. Από εκεί και πέρα συνδυάζει και άλλα ζωγραφικά, εικονογραφικά, comic στοιχεία. Στο δρόμο χρησιμοποιεί την τεχνική του «**paste-up**». Στην ουσία αυτό που κάνει είναι να κολλάει στους τοίχους μεγάλα, χρωματισμένα, μεγεθυμένα σχέδια που έχουν σχεδιαστεί προηγουμένως ως μικρά σκίτσα σε ένα σχολικό τετράδιο ή σε ένα απλό χαρτί. Κεντρικό και επαναλαμβανόμενο μοτίβο στη δουλειά του είναι τα παιδιά, τα οποία χρησιμοποιεί ως το μέσο προκειμένου να περάσει μέσα από αυτά κάποια μηνύματα, να ερμηνεύσει καταστάσεις, να κάνει χιούμορ, να δημιουργήσει συναισθήματα.

Ο ίδιος μάλιστα ομολογεί σε μια συνέντευξή του τα εξής:
«Επιλέγω τα παιδιά, γιατί η νεανική ηλικία είναι η πιο αθώα, οι άνθρωποι έχουν άμεση επαφή με το συναίσθημά τους, δεν έχουν δόλο, δεν εντάσσονται σε ομάδες συμφερόντων. Τα παιδιά είναι ελεύθερα.»

➤ Ένας άλλος Έλληνας γκραφίστας, που ζει και δημιουργεί γκράφιτι στην Καλαμάτα, είναι ο Skitsofrenis, στα έργα του οποίου διαπιστώνει κανείς μια ιδιαίτερη προτίμηση στην τρίτη ηλικία.

➤ Τέλος μεταξύ των γκραφιτάδων που στολίζουν με έργα τους την Αθήνα, ξεχωρίζουν δώδεκα σημαντικοί και είναι οι: Στέλιος Φαϊτάκης, Αλέξανδρος Βασμουλάκης, HIT, B, WD, iNO, Alex Martinez, Sonke, The KRAH, Same84, Dreyk the Pirate, Taxis.

7. Σύντομη ιστορία του ελληνικού γκράφιτι

Το γκράφιτι στην Ελλάδα ξεκινάει στα τέλη της δεκαετίας του 1980, με κομμάτια του PALADIN και διαφόρων άλλων καλλιτεχνών. Στην δεκαετία του 90 τη σκυτάλη παίρνουν θρυλικές ομάδες γκραφιτάδων όπως οι NBW και TXC και γκραφίστες όπως ο ZAP, ο WOOZY, ο SAKE και άλλοι. Καθώς η ιστορία του ελληνικού γκράφιτι εκτυλίσσεται, εμφανίζονται νέες ομάδες, όπως οι SR και οι HEROES, που μεσουρανούν στη σκηνή το 2000 και δίνουν μια πιο ευρωπαϊκή νότα στο ελληνικό γκράφιτι σε σχέση με τους προκατόχους τους, οι οποίοι ήταν φανερά επηρεασμένοι από την αμερικανική χιπ χοπ κουλτούρα. Παράλληλα, πρωτοποριακά πράγματα συμβαίνουν στη σκηνή στα μέσα της δεκαετίας του 2000 από την κολεκτίβα Carpe Diem, που διενεργεί μεγάλες τοιχογραφίες στο κέντρο της Αθήνας αλλά και πανελλαδικά φεστιβάλ γκράφιτι. Κατά τη διάρκεια της πρώτης δεκαετίας του 21^{ου} αιώνα εμφανίζονται ομάδες γκραφιτάδων, που ασπάζονται την bombing πλευρά του γκράφιτι, αλλά και διάφορες παραλλαγές της street art, όπως οι LIFO και οι GPO. Η δεύτερη δεκαετία του 21^{ου} αιώνα ξεκινάει με τη δημιουργία του Stigma Lab, που αποτελεί το πρώτο σπίτι της street art και δραστηριοποιείται στη διεξαγωγή εκθέσεων street art και φεστιβάλ. Την ίδια περίοδο εμφανίζεται και η κολεκτίβα Design Wars που δραστηριοποιείται στην παραγωγή τοιχογραφιών σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη και τη διοργάνωση φεστιβάλ.

8. Μίνι λεξικό του γκράφιτι

Stencil (στένσιλ): Φτιάχεται συνήθως από χαρτόνι ή υλικά που αφήνουν αποτύπωμα και χρησιμοποιείται για συγκεκριμένα γκράφιτι όπως γράμματα, σύμβολα ή φιγούρες. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί πολλές φορές χωρίς να αλλάξει το αποτέλεσμα.

Graffiti (γκράφιτι): Το να γράφεις λέξεις ή να ζωγραφίζεις πάνω σε επιφάνειες και τοίχους δημόσιων χώρων. Πολλοί το θεωρούν μέρος της κουλτούρας του χιπ χοπ.

Tag (ταγκιά): Η ξεχωριστή υπογραφή του ψευδώνυμου ενός γκραφιτά στον τοίχο ενός δημόσιου χώρου. Συχνά γίνεται με ένα χρώμα. Είναι η πιο απλή μορφή γκράφιτι. Tag, επίσης, είναι η υπογραφή των γκραφιτάδων στην άκρη των έργων τους.

Tagging: Η διαδικασία βαψίματος της υπογραφής με σπρέι, μαρκαδόρο ή οτιδήποτε άλλο.

Street Art: Είναι η τέχνη που γίνεται σε δημόσιους χώρους (στον δρόμο) και έχει εικαστικό χαρακτήρα. Περιλαμβάνει από γκράφιτι μέχρι sticker art, στένσιλ, γλυπτική κ.ά.

Bomb/Bombing: Το να βάφεις πολλές επιφάνειες σε μια περιοχή. Συνήθως είναι tags και όχι πολύπλοκα pieces. Θεωρείται η πιο παράνομη μορφή γκράφιτι και γίνεται πολύ γρήγορα.

Writer: Αυτός που κάνει γκράφιτι, ο καλλιτέχνης γκράφιτι.

Bite: Το να αντιγράφεις το στυλ ενός γκραφιτά.

Crew: Μια ομάδα από writers που ενώνουν τις δυνάμεις τους και κάνουν γκράφιτι μαζί.

Paste up: Ένα σχέδιο ή ένα στένσιλ πάνω σε χαρτί, που το κολλάς στον τοίχο.

Sticker: Αυτοκόλλητα με την υπογραφή (tag) ή κάποιο σχέδιο ενός γκραφίτα. Είναι η πιο γρήγορη μορφή γκράφιτι και το βλέπεις συχνά σε τηλεφωνικούς θαλάμους, φανάρια κ.λπ.

Burner: Ένα μεγάλο, περίπλοκο κομμάτι. Παίρνει πολύ χρόνο για να τελειοποιηθεί και γι' αυτόν το λόγο, τις περισσότερες φορές, είναι νόμιμο. Γίνεται σε τρένα, τοίχους και διαφημιστικές πινακίδες. Είναι ένα κομμάτι που ξεχωρίζει από τα άλλα είτε επειδή το στυλ του είναι ιδιαίτερο είτε λόγω της δυσκολίας του σημείου στο οποίο έχει γίνει.

Piece: Λέγεται το κομμάτι που κάνεις κάθε φορά που πας για γκράφιτι.

Master pieces θεωρούνται τα πιο όμορφα γκράφιτι. Είναι μεγάλα και πολύπλοκα και συχνά ενσωματώνουν 3D εφέ, γεμίσματα, σκιές, βελάκια και οτιδήποτε άλλο θα τα κάνει πιο εντυπωσιακά.

Throw-up: Ένα σχέδιο ανάμεσα στο tag και το bomb, που μπορεί να γίνει όσο το δυνατόν γρηγορότερα για να μη στραφεί η προσοχή πάνω στον writer κατά τη διάρκεια της δημιουργίας του. Αναδεικνύει περισσότερο το ιδιαίτερο στυλ κάθε writer.

9. Ερώτημα- Δίλλημα: Τελικά τα γκράφιτι θεωρούνται ως κουλτούρα ή υποκουλτούρα, είναι νόμιμα ή παράνομα, αποτελούν αντικείμενο θαυμασμού ή θεωρούνται αστικός βανδαλισμός;

Σε πολλές χώρες του κόσμου, μεταξύ αυτών και στη δικιά μας, τα γκράφιτι μοιάζουν πλέον να αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι του συνηθισμένου αστικού περιβάλλοντος. Επιπλέον θεωρούνται ήδη μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς του κάθε τόπου, δεδομένου του γεγονότος ότι στις μέρες μας δημιουργίες διάσημων γκραφιτάδων εκτίθενται συχνά σε μουσεία ως έργα σύγχρονης τέχνης.

Ωστόσο για ένα μεγάλο αριθμό πολιτών σε κάθε χώρα, τα γκράφιτι αποτελούν περισσότερο μια νέα μορφή μόλυνσης και επιθετικότητας παρά έργα άξια να τα σεβαστεί και να τα προστατέψει κάποιος. Πρόκειται για την μερίδα του αστικού πληθυσμού που τα καταδικάζει ως εκφράσεις βανδαλισμού, που υποβαθμίζουν και καταστρέφουν το αστικό περιβάλλον.

Όσοι ασχολούνται με την εξήγηση αυτού του φαινομένου, βλέπουν μέσα στις δημιουργίες των γκράφιτι την αναζήτηση μιας ταυτότητας από την πλευρά των νέων γκραφιτάδων, οι οποίοι πρώτα απ' όλα είναι παιδιά της ζούγκλας της πόλης και του μπετόν, πολλές φορές μάλιστα νοιώθουν παραγκωνισμένοι και από την ίδια την κοινωνία. Αυτοί οι νέοι των πόλεων, συχνά χωρίς δουλειά και όχι μόνο, έχουν ανάγκη να τους «δει» κάποιος και να τους «αναγνωρίσει». Γι' αυτό αφήνουν τις δημιουργίες τους πάνω σε τοίχους, σε δρόμους, σε πεζοδρόμια, σε τρένα, σε λεωφορεία, στο μετρό, οπουδήποτε πιστεύουν ότι μέσα απ' αυτές θα ακουστεί η δική τους «φωνή», η δική τους «άποψη», η δική τους «διαμαρτυρία». Όλοι αυτοί οι γκραφιτάδες αγωνίζονται με τα δικά τους μέσα και τις τεχνικές ενάντια στην πλήξη των συνοικιών της πόλης, ενάντια στην αδιαφορία της κοινωνίας και ενάντια στην ανωνυμία. Κι

όπως υποστηρίζουν και οι ίδιοι, γι' αυτούς «Ο ΤΟΙΧΟΣ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΡΕΪ Η ΠΕΝΑ».

Β' ΜΕΡΟΣ: ΤΕΧΝΕΣ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

1. Ορισμός και στόχος των Τεχνών του Δρόμου

Με τον όρο «Τέχνες του Δρόμου» χαρακτηρίζονται όλα εκείνα τα θεάματα που δεν πραγματοποιούνται σε παραδοσιακούς χώρους τέχνης, όπως είναι οι αίθουσες θεάτρου, κινηματογράφου, μουσικής κ.τ.λ. αλλά σε δημόσιους χώρους, όπως σε δρόμους, πλατείες, πεζόδρομους κ.ά. Περιλαμβάνουν πολλά είδη θεάματος, μεταξύ αυτών και τα παρακάτω: θεατρικά δρώμενα, τσίρκο, μουσική, χορό, ποίηση, εικαστικά, μαριονέτες, ξυλοπόδαρους, Καραγκιόζη.

Στόχος των εκδηλώσεων είναι να εκφραστεί η αναγκαιότητα της ύπαρξης της Τέχνης στο δημόσιο χώρο και η επικοινωνία των καλλιτεχνών με το κοινό, μέσα σε ένα φυσικό πλαίσιο που διαφέρει από αυτό των παραδοσιακών καλλιτεχνικών εκδηλώσεων.

2. Καθιέρωση της Παγκόσμιας Ημέρας των Τεχνών του Δρόμου και της Ελεύθερης Έκφρασης στο Δημόσιο Χώρο

Η πρώτη χώρα στην οποία έκαναν την εμφάνισή τους οι «Τέχνες του Δρόμου» σε δημόσιους χώρους, ήταν η Γαλλία.

INSTALLATIONS / PERFORMANCES / ENTRESORTS / DEBAT

RUE LIBRE! 2014

samedi 25 octobre
14h à 18h
Place de la République
PARIS

L'ART EST PUBLIC EN DANGER

la fédération des arts de la rue en Île-de-France

INVITATION

Entrez dans l'univers des arts de la rue à travers une scénographie originale à l'échelle de la place de la République.

Des boîtes géantes s'ouvrent à vous et dévoilent une diversité d'installations et d'espaces de jeu investis par des comédiens, musiciens, techniciens et performers... Projet construit collectivement, « Rue libre ! » est porté par la Fédération des arts de la rue en Île-de-France, force de proposition pour illustrer notre rêve commun de « l'Art est public » de demain !

- ▶ 13h30 : Inauguration (ouvre-boîtes)
- ▶ 14h30 > 15h30 : Débat ouvert en présence d'élus, citoyens, artistes...

Informations sur l'événement et les rencontres « préalables » dans les départements franciliens : www.federationartsdelarueidf.org - 01.56.95.12.41

CONTACT PRESSE Catherine Guizard
La Strada et Cies # 06 60 43 21 13 # lastrada.oguizard@gmail.com

hors les murs * **ile de France** **MAIRIE DE PARIS**

Logo of the French Republic and the Ministry of Culture and Communication.

Με πρωτοβουλία μάλιστα της Ομοσπονδίας Καλλιτεχνών των Τεχνών του Δρόμου (Federation des Arts de la Rue) ξεκίνησε και καθιερώθηκε το 2007 στη Γαλλία, η Παγκόσμια Ημέρα των Τεχνών του Δρόμου και της Ελεύθερης Έκφρασης στο Δημόσιο Χώρο. Η καθιέρωση της Παγκόσμιας αυτής Ημέρας επισημοποιήθηκε και με το

ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ που συνέταξε και υπέγραψε η Ομοσπονδία Καλλιτεχνών των Τεχνών του Δρόμου και είναι το εξής:

«Υπάρχουμε γιατί είναι ανάγκη, γεννηθήκαμε πριν από 2500 χρόνια, οι άνθρωποι μας συναντούν τις πιο πολλές φορές κατά τύχη, κάποιες φορές χωρίς να το καταλαβαίνουν, υπάρχουμε για όλα τα αυτιά και τα μάτια, ζωντανεύουμε κάθε είδους τόπους: δρόμους, παρατημένους χώρους, δάση, αγρούς, αυλές, πόλεις, χωριά...

Μας λένε του δρόμου, είναι η σκηνή μας, το δικό μας ρινγκ, η επιλογή μας, καλλιεργούμε το δρόμο...

Καλλιτέχνες, δημιουργοί, παραγωγοί, τεχνικοί...!

Σήμερα, που οι έμποροι πιάνουν όλο το χώρο, που ο φόβος ανεμίζει για να μας κάνει να σκεφτόμαστε χαμηλόφωνα και για να μας βάλει παρωπίδες, που οι διαχωριστικές γραμμές, οι οδηγίες, οι φραγμοί πολλαπλασιάζονται, που δεν επιτρέπεται να στεκόμαστε παρά μόνο να προχωράμε, δηλώνουμε επίμονα και δυνατά πως υπάρχει κάτι για να δούμε, να μοιραστούμε, να συναντήσουμε, εκατοντάδες γλέντια και συναντήσεις, χιλιάδες καλλιτέχνες, εκατομμύρια θεατές, αυτό το κάτι που εμείς, καλλιτέχνες, πολίτες, ενεργά μέλη της κοινωνίας βαλθήκαμε να φτιάξουμε, μέρα με την ημέρα!

Απαιτούμε το δικαίωμα να ζούμε από τη δουλειά μας,

Πιστεύουμε ότι η τέχνη μπορεί να σώσει τον κόσμο, αλλά, αν γίνεται, αμέσως...

Κι ότι πρέπει να ξεδιπλωθεί...

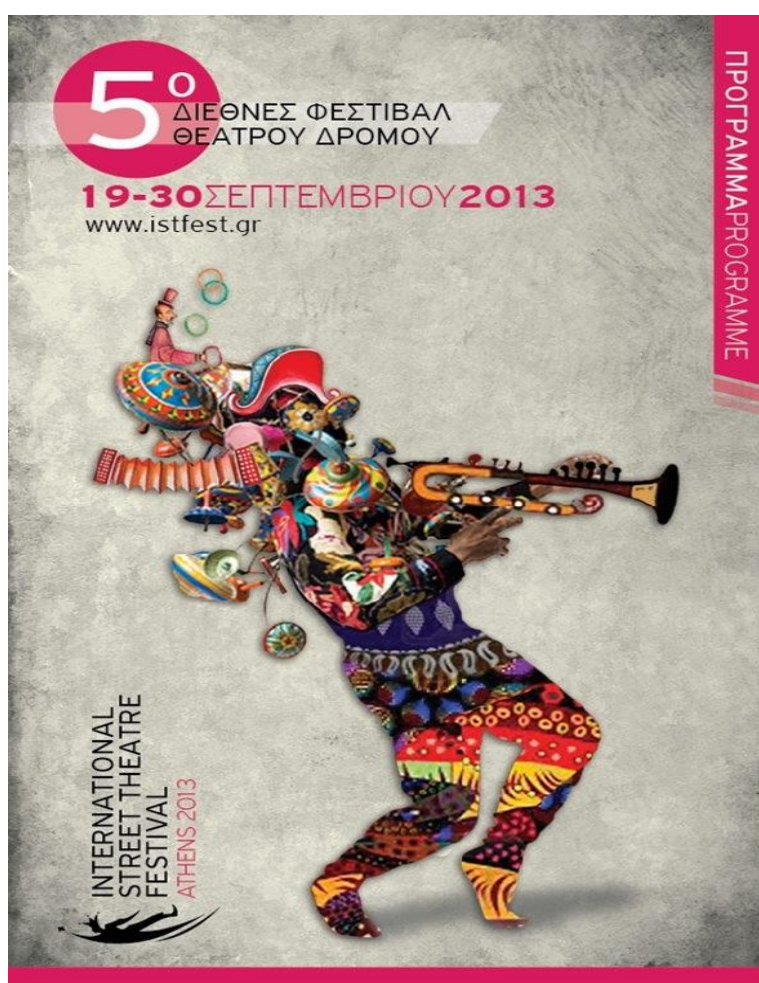
Σε δρόμο ανοιχτό...».

Έκτοτε, η Παγκόσμια Ημέρα των Τεχνών του Δρόμου και της Ελεύθερης Έκφρασης στο Δημόσιο Χώρο γιορτάζεται κάθε χρόνο το τελευταίο Σάββατο του Οκτωβρίου, που συμπίπτει με την αλλαγή της ώρας σε πολλές χώρες του κόσμου. Από την επόμενη κιόλας χρονιά,

καθιερώθηκε και άρχισε να γιορτάζεται και σε άλλες γαλλικές πόλεις πέραν του Παρισιού, αλλά και σε πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όπως η Ισπανία, η Ιταλία, η Ελβετία κ.ά.

3. Ελληνικά Φεστιβάλ Θεάτρου του Δρόμου

Στην Ελλάδα η Παγκόσμια Ημέρα των Τεχνών του Δρόμου και της Ελεύθερης Έκφρασης στο Δημόσιο Χώρο γιορτάζεται από το 2008, με επίκεντρο την Αθήνα.

Παραστάσεις οποιασδήποτε μορφής έκφρασης και τέχνης όπως: Θέατρο Δρόμου, Τσίρκο, Όπερα, Μουσικό Θέατρο, Παιδικό Θέατρο, Θέατρο Σκιών, Κουκλοθέατρο, Αφήγηση, Παντομίμα, Χορός, Μουσική, Juggling, Happening, Performance, Installation, Site Specific Graffiti,

Break Dance, Hip – Hop κ.ά. «κατεβαίνουν» στο δρόμο, γεμίζοντας για μία ολόκληρη ημέρα με χρώμα και ζωντάνια τους δρόμους της πόλης.

Οι θεατές βρίσκονται σε απόσταση αναπνοής και χειραψίας από εκατοντάδες ανεξάρτητους καλλιτέχνες ή ομάδες που συμμετέχουν με παραστάσεις και δρώμενα σ' ένα Φεστιβάλ με διαγωνιστικό χαρακτήρα, δίνοντας κάθε φορά τιμητικά και όχι χρηματικά βραβεία.

Εκτός όμως από την Αθήνα, η Παγκόσμια Ημέρα των Τεχνών του Δρόμου και της Ελεύθερης Έκφρασης στο Δημόσιο Χώρο γιορτάζεται και σε άλλες ελληνικές πόλεις με ανάλογη συμμετοχή και επιτυχία τόσο από πλευράς καλλιτεχνών όσο και από πλευράς θεατών. Μεταξύ αυτών των πόλεων συγκαταλέγονται η Θεσσαλονίκη, τα Ιωάννινα, η Καλαμάτα, η Λάρισα κ.ά.

GET READY FOR

TAKE A GOOD LOOK AT OUR ARTISTS

SAF

STREETARTFESTIVAL THESSALONIKI

80 ARTISTS. 2 DAYS. 1 CAPITAL.
music graffiti skate shows street dance

MONDAY 16
TUESDAY 17
JUNE 2014

ΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΔΕΘ
OPEN AIR TIF-HELEXPO

MUSIC ON MONDAY 16
Mikros Kleftis ft. Mpelafon ft. DJ Skone
Eftimis (TXC) Attacks Raps
Antithesi Da Shogunz ft. Sifu Versus
Λόγος Απειλή ft. Dj X-Lib Tragos TypeOne
Dj Raz & Tzasper (Airsellers)

MUSIC ON TUESDAY 17
Soulfire | Pelina Sideproject ft. Totsouko
Captain P & DJ Walif | Eisvleas
Kozza Mostra | Overpower | Kako Sinapantima
Filter Effect Soundsystem
& Turtle (Moca Juniors) | Broken Tempo
Zoa0 Afroso & the Music Oxygen

GRAFFITI
ZOER (CSX)-FR VELVET (CSX)-FR 400BLACK.SP
OPIUM (Wild Boys)-ITA PENCIL (Wild Boys)-ITA
ERASE-BG ARSEK-BG Wild Drawing (WD)
Billy82 NIQUE APSET JAMER JASONE INADE
NASTWO RINO RASEL ZOFOS NEFELI
THEANO ASHOS SHUEN MIRO TSODA
JANSE DAVER TLS SUPERDINOZ
YOKER (WEC) ARSTWO

DANCE SHOWS ON MONDAY 16
Megacrew "Civil Lies" by the ProDancers
Mother Funkerz by the Dancecool Studio
Blackout Crew B-boys Show
Charlie Chaplin Show by Asters Team

DANCE SHOWS ON TUESDAY 17
Waack Madness by the ProDancers

SKATE INLINE BMX SHOWS
NorthPark
RideOn

AND DONT EVER FORGET ABOUT:

ROBO ART
HUMANS | GESTURES | MACHINES
GDG's robot @Idroid makes his first appearance in Greece!

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΙΣΟΔΟΣ
FREE ENTRANCE

AWESOME AFTER PARTY
WITH **CULT BATTLES CREW**
TUESDAY 17/6 NIGHT AT THE
art house

DARE TO VISIT: WWW.STREETARTFESTIVALTHESSALONIKI.COM
[FACEBOOK.COM/STREETARTFESTIVALTHESSALONIKI](https://www.facebook.com/streetartfestivalthessaloniki)

14-15 Σεπτεμβρίου 2012
IOANNINA STREET
THEATER FESTIVAL

Αγοραστής: **MULTI.ART PROJECTS**

Επιδιοργανωτής: Πνευματικό Κέντρο Δήμου Ιωαννίνων

Χρηματοδότηση: Επιστημονικό Παιδαγωγικό Παιδαγωγικό Ηπείρου

Χρηματοδότηση: **IKEA** **ZAGORI**

Χρηματοδότηση: **TRAPEZA ΗΠΕΙΡΟΥ** **GRANT** **XAPTEZ** **ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ**

Χρηματοδότηση: **umarket.gr** **ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ** **ΕΙΣΗΛΕΥΣΗ** **ΕΙΣΗΛΕΥΣΗ** **ΕΙΣΗΛΕΥΣΗ**

Χρηματοδότηση: **culture now.gr** **o2o** **ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ** **ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ** **BLEEP** **act** **ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ** **ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ**

Χρηματοδότηση: **n-ioanninon.gr** **ioannino24.gr**

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Για τα γκράφιτι

ΕΝΤΥΠΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Κυριάκος Ιωσηφίδης, (1997). *Το Graffiti στην Ελλάδα*. Οξύ.
- Μανώλης Ανδριωτάκης, (2005). *Σχέδια πόλης*. Νεφέλη.
- Banksy, (2006). *Banksy, ραδιενεργά γκράφιτι*. Μεταίχμιο.
- Παναγιώτης Μένεγος, (2007). *Το Street Art στην Αθήνα*. Οξύ.
- Κυριάκος Ιωσηφίδης, (2007). *.....στο δρόμο*. Μεταίχμιο.
- Πασανίας Καραθανάσης, (2008). *Stencil in Athens*. Οξύ.
- Κυριάκος Ιωσηφίδης, (2009). *Γκραφ*. Μεταίχμιο.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Παι - ζω - γράφοι...: Γκράφιτι (1): Το 3D graffiti και οι καλύτεροι graffitist.
- <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%BA%CF%81%CE%A%CF%86%CE%B9%CF%84%CE%B9>
- Η επανάσταση του graffiti στη Μελβούρνη - ThePressProject
- <http://www.daimonio.com/eta-tau941chinueta-tauomicronupsilon-graffiti.html>
- <http://www.lifo.gr/mag/features/3971>
- http://www.star.gr/Pages/Perierga.aspx?art=164832&artTitle=ekklisia_chromatisti_gemati_apo_gkrafiti
- http://www.star.gr/Pages/Perierga.aspx?art=168696&artTitle=apota_gkrafiti_stous_dromous_tora_gkrafiti_se_ploia
- <http://www.thesstoday.gr/arthra/afieromata/44-hommages/13607-graffiti.html>

- <http://provocateur.gr/post/3607/street-art-empneuseis-poy-kathhlwnoyn>
- <http://www.paraskhnio.gr/ta-kalytera-gkrafiti-apo-olo-ton-kosmo/>
- [STMTS: Ο αθηναίος street artist που έγινε θέμα στους New York Times!](#)
<http://provocateur.gr/post/2962/oi-poleis-poy-exoyn-talento-sth-street-art>
- <http://www.dinfo.gr/graffiti-%CE%B7-%CF%84%CE%AD%CF%87%CE%BD%CE%B7-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%B4%CF%81%CF%8C%CE%BC%CE%BF%CF%85/>

2. Για τις Τέχνες του Δρόμου

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- <http://www.sansimera.gr/worldays/210#ixzz3PN6JEkMH>
- <http://www.streetfestival.gr/index.php/el/>
- <http://parallaximag.gr/agenda/events/street-art-festival-thessaloniki-16-176>
- <https://www.facebook.com/IoanninaStreetTheaterFestival/photos/a.311279782300719.66619.311261542302543/595742907187737/?type=1&permPage=1>
- <http://www.elftheria.gr/index.asp?cat=25&aid=80096#.VL6rv3v47Jo>
- <http://www.ruelibre.net/Rue-Libre-a-Athenes>

Παράρτημα 1

ΟΜΑΔΕΣ ΒΙΩΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ Β1	
ΟΝΟΜΑ ΟΜΑΔΑΣ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΜΕΛΩΝ
<i>ΕΚΠΤΩΤΟΙ ΑΓΓΕΛΟΙ</i>	Ελευθερία Γκουτζέλη Κυπριανός Δεβλέτογλου Δήμητρα Ζγουρή Αναστάσιος Λυτρίδης Παντελεήμων Μαρμαρίδης
<i>ΤΣΟΥΝΑΜΙ</i>	Γεώργιος Βιτλής Αικατερίνη Δρεμισιώτη Αναστασία Θεοδώρου Ευάγγελος Κεχαγιάς Ευθύμιος Μαλάτος
<i>ΟΙ ΜΩΒ ΤΣΙΧΛΟΦΟΥΣΚΕΣ</i>	Ρομίνα Γκιούρα Δήμητρα Γκιώντση Χρήστος Ηλιάδης Μαριάννα Καπατσολίδου Γεώργιος Κουρτίδης Οδυσσέας Μαυρόπουλος
<i>ΟΙ ΒΛΑΧΟΙ</i>	Αναστασία Αμπαρκιόλα Μυρτώ Βαβάκα Πάυλος Βαλσαμίδης Γεωργία-Νεφέλη Γεωργιάδου Ιωάννα Ζιλιφτάρ Γεώργιος Κιουτσουκούδης

ΟΜΑΔΕΣ ΒΙΩΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ Β2	
ΟΝΟΜΑ ΟΜΑΔΑΣ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΜΕΛΩΝ
<i>ΤΑ ΣΑΪΝΙΑ</i>	<p>Φώτιος Καλαϊτζίδης Βαρβάρα Κατσαρώνα Μαρία Μπλούκου</p>
<i>LITTLE MONSTERS</i>	<p>Σοφία Μαυροπούλου Χαράλαμπος Μικογιάν Αλεξάνδρα Μπαγιαζίδου Παναγιώτης Μπενής</p>
<i>ΟΙ ΑΝΩΝΥΜΟΙ</i>	<p>Βασιλική Κουκουβέτσιου Θεόδωρος Λαζαρένκο Γεώργιος Μαλάτος Δέσποινα Παντελέρη</p>
<i>ΤΑ ΣΤΡΟΥΜΦΑΚΙΑ</i>	<p>Αναστασία Νικολαΐδου Ελισάβετ Νταμοτσίδου Ηλίας Παναγιωτίδης Καλλιόπη Σαββίδου</p>

<i>ΠΕΚΚΑ</i>	Ιωάννης-Ραφαήλ Λαγκάνης Χαράλαμπος Μουρατίδης Κωνσταντίνος Νικολόπουλος
---------------------	---

ΟΜΑΔΕΣ ΒΙΩΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ Β3	
ΟΝΟΜΑ ΟΜΑΔΑΣ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΜΕΛΩΝ
<i>COOL GIRLS</i>	Στεφανία Φάτα Αναστασία Χαλβατζοπούλου Ευτυχία Χωλίδου Κυριακή Χωλίδου Μαρία Χωλίδου
<i>PRETTY LITTLE LIARS</i>	Μαρία Παπαγγέλου Σοφία Παπουνίδου Μελίνα Πασαλίδου Παρασκευή Χριστοδουλίδου
<i>ΣΤΡΟΥΜΦΑΚΙΑ</i>	Μάριος Τανακίδης Ραφαήλ-Νικόλαος Τανακίδης Αλέξιος Τσάτσας Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης Βασίλειος Χατζηγεωργίου

<p><i>ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ</i></p>	<p>Ιάκωβος Παντελίδης Ευμορφίλη Παπαδοπούλου Παρασκευή Σακαλή Χαράλαμπος-Ιάκωβος Χατζόπουλος</p>
<p><i>FULL FACE</i></p>	<p>Σπύρος Οικονομίδης Όμηρος Πίρε Δημήτριος Στεργιακίδης Παύλος Τσίγκας Χρήστος Χαραζάς</p>

Παράρτημα 2

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΣΥΝΤΑΞΑΜΕ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΑΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ PROJECT

1. Για τα γκράφιτι

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Παρακαλώ, κυκλώστε την απάντηση που σας εκφράζει και συμπληρώστε τα στοιχεία και τα σχόλιά σας, όπου χρειάζονται.

ΦΥΛΟ: ΑΝΔΡΑΣ   ΓΥΝΑΙΚΑ
ΗΛΙΚΙΑ:

1. Γνωρίζετε τι είναι τα γκράφιτι;

Καθόλου
Λίγο
Αρκετά
Πολύ

2. Έχετε κάνει ποτέ γκράφιτι;

Ναι   Όχι

3. Σας αρέσουν τα γκράφιτι;

Καθόλου
Λίγο
Αρκετά
Πολύ

4. Πιστεύετε ότι τα γκράφιτι είναι ένα είδος τέχνης;

Καθόλου

Λίγο

Αρκετά

Πολύ

5. Θα σας άρεσε να μένετε σε μια γειτονιά γεμάτη με γκράφιτι;

Καθόλου

Λίγο

Αρκετά

Πολύ

6. Αν βλέπατε κάποιον στο δρόμο να κάνει γκράφιτι, θα καλούσατε την αστυνομία;

Ναι

Όχι

Αν ναι, γιατί;

7. Θεωρείτε ότι αυτοί που κάνουν γκράφιτι, είναι άτομα που ζουν στο περιθώριο;

Καθόλου

Λίγο

Αρκετά

Πολύ

8. Θα θέλατε να κάνετε κι εσείς κάποια στιγμή γκράφιτι

δημοσίως;

Καθόλου

Λίγο

Αρκετά

Πολύ

9. Πιστεύετε ότι τα γκράφιτι είναι ένας τρόπος

επικοινωνίας;

Καθόλου

Λίγο

Αρκετά

Πολύ

10. Θεωρείτε τα γκράφιτι

α. νόμιμα;

ή

β. παράνομα;

11. Πιστεύετε ότι αποτελούν

α. έργα τέχνης του δρόμου;

ή

β. «βανδαλισμό» του αστικού πολιτισμού;

**12. Τι μηνύματα πιστεύετε ότι περνούν ή θέλουν να περάσουν όσοι
κάνουν γκράφιτι;**

2. Για τις Τέχνες του Δρόμου

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΦΥΛΟ: ΑΝΔΡΑΣ   ΓΥΝΑΙΚΑ

ΗΛΙΚΙΑ: _____

Παρακαλώ, κυκλώστε την απάντηση που σας εκφράζει.

2. Γνωρίζετε τι είναι οι Τέχνες του Δρόμου;

Ναι   Όχι

3. Ποια θεάματα πιστεύετε ότι περιλαμβάνει; (μπορείτε να κυκλώστε περισσότερα από ένα)

- α) Θέατρο, θέατρο σκιών, παντομίμα
- β) Ξυλοπόδαρους, μαριονέτες τσίρκο
- γ) Χορό, μουσική
- δ) Ποίηση, εικαστικά
- ε) Όλα τα παραπάνω
- στ) Κανένα από τα παραπάνω

4. Γνωρίζετε ότι έχει καθιερωθεί Παγκόσμια Ημέρα για τις Τέχνες του Δρόμου και για την Ελεύθερη Έκφραση στο Δημόσιο Χώρο;

Ναι   Όχι

5. Από ποια χώρα πιστεύετε ότι ξεκίνησαν οι Τέχνες του Δρόμου;

- α) Ελλάδα   γ) Γαλλία
- β) Ισπανία   δ) Ελβετία

6. Γνωρίζετε αν πραγματοποιείται στη χώρα μας κάποιο Διεθνές Φεστιβάλ Θεάτρου του Δρόμου;

Ναι

Όχι

7. Έχετε παρακολουθήσει ποτέ κάποιες εκδηλώσεις στα πλαίσια ενός Φεστιβάλ Θεάτρου του Δρόμου;

Ναι

Όχι

8. Θα σας άρεσε να παρακολουθήσετε τις εκδηλώσεις που πλαισιώνουν το Διεθνές Φεστιβάλ Θεάτρου του Δρόμου;

Ναι

Όχι

9. Πιστεύετε ότι οι καλλιτέχνες που συμμετέχουν στο Διεθνές Φεστιβάλ Θεάτρου του Δρόμου το κάνουν για να:

α) επικοινωνήσουν με τον κόσμο και να εκφραστούν μέσω της τέχνης τους;

β) έχουν κάποια χρηματική αμοιβή;

10. Θα θέλατε να συμμετέχετε κι εσείς κάποια φορά σ' ένα Διεθνές Φεστιβάλ Θεάτρου του Δρόμου ως καλλιτέχνης;

Ναι

Όχι

Παράρτημα 3

Οι στίχοι του τραγουδιού που γράψαμε για τα [«Γκράφιτι»](#) πάνω σε γνωστή μουσική, στα πλαίσια του τεχνήματος που συνοδεύει το project μας:

1. Ο δρόμος είχε τη δική του ιστορία
κάποιοι τη γράψανε με σπρεϊ ή με μπογιά.
Δώσαν στους τοίχους μια χρωματική αρμονία,
γράψαν συνθήματα που κρύβουν ανθρωπιά....
2. Με τέχνη περισσή και δεξιοτεχνία
στόλισαν τοίχους βρωμισμένους, γκριζωπούς.
Γίναν ομάδα μ' όραμα και φαντασία,
δώσαν στους δρόμους και στα κτίρια ρυθμούς.
3. Έτσι απέκτησαν οι πόλεις ιστορία
αλλιότικη, χαρούμενη, χρωματιστή.
Οι τοίχοι άλλαξαν και γίνανε τοπία,
σαν να απέκτησαν δική τους πια φωνή.